

הקלות בדבר ניהול החברה בצל משבר COVID-19

אפריל 2020

הקדמה

על רקע מצב החירום בו אנו מצויים בשל התפרצות נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בארץ ובעולם, ועל מנת לסייע למשקי הבית ולעסקים לצלוח תקופה מאתגרת זו, נרצה להסב את תשומת ליבכם למספר צעדים ויזמות שנקטו על ידי הרשויות, אשר עשויות לסייע לכם בפעילותכם העסקית.

רשות התאגידים

רשות התאגידים פרסמה מספר הקלות בנוגע להתנהלותה, וזאת עקב ההגבלות השונות שהוטלו על אזרחי המדינה.

להלן מספר דוגמאות עיקריות:

- לשם [רישום שעבוד](#), ניתן כעת להעביר את מסמכי רישום השעבוד בדואר אלקטרוני על ידי עורך דין אשר בבעלותו כרטיס חכם ותוכנת חתימה המאפשרת חתימה אלקטרונית מאושרת, וזאת ללא צורך במסירת מסמכי נייר לרשם החברות, תוך 21 יום ממועד יצירת השעבוד. בעניין רישום שעבוד לאחר 21 יום ממועד יצירתו ועד כשנה לאחר מכן, ובניגוד למצב כיום המצריך הגשת בקשה להארכת מועד רישום השעבוד, צוין, כי הרשם רואה בהנחיות הממשלה סיבה מספקת לאישור הארכת המועד כאמור. לפיכך, בשלב זה, אין צורך בהגשת בקשה להארכת מועד ככל ומדובר בהסכם שעבוד שנחתם החל מיום 1 במרס, 2020.
- [הוחלט](#) להקפיא את הליכי ההכרזה על חברות כ-"חברות מפרות חוק" והעברת החובות למרכז לגביית קנסות, עד ליום 26 באפריל, 2020. למען הסר ספק, הובהר כי אין בהודעה זו כדי לייתר את חובתן של החברות לתקן את הפרות.

רשם העמותות ורשם ההקדשות

לשם הקלה על ציבור העמותות וחברות לתועלת הציבור, [הוחלט](#) על שורת הקלות, ובין היתר:

- א. מועד הדיווח השנתי לשנת 2019 בהתאם להוראות חוק [העמותות תש"ם-1980](#) וחוק [החברות, תשנ"ט-1999](#) (להלן – "חוק החברות") ידחה בחודש, ליום 31 ביולי 2020.
- ב. בהתאמה, לוחות הזמנים שנקבעו בהסדר הארכות שתואם עם לשכת רואי החשבון, ידחו בחודש גם הם. מצוין כי הרשם יבחן את הצורך בהארכה נוספת בהתאם להתפתחויות.
- ג. כמו כן, מועד הגשת דיווחים שנתיים לשנת 2019 על ידי עמותות אשר קיבלו אישור ניהול תקין לשנת 2021 במסגרת מדיניות "ניהול תקין לשנתיים", ידחה בחודש ליום 31

ביולי 2020, או עד למועד הארכה השלישית, בהתאם להסדר הארכות שיקבע עם לשכת רואי החשבון.

ד. בנוסף, ממליץ הרשם לעמותות ולחברות לתועלת הציבור, לקיים אספות של מוסדות העמותה, תוך שימוש באמצעים אלקטרוניים המאפשרים לראות ולשמע את משתתפי האסיפה, ככל והדבר מתאפשר בהתאם למסמכי היסוד של מוסדות העמותה.

בנקאות

על מנת לסייע למשקי הבית ולעסקים, החליט המפקח על הבנקים על צעדים מקלים אשר גובשו [להוראת שעה](#). בהוראה נקבע, בין היתר, כי במטרה לתמוך בהמשך פעילות ענף הנדל"ן ולסייע לקבלנים לעמוד בצרכי המימון המתגברים לנוכח הצפי של מחסור בעובדים ועיכובים בבניה, הבנקים יוכלו להגדיל את האשראי לענף הבינוי והנדל"ן, כך שסך האשראי יעלה משיעור של 20% לשיעור של 22% מסך כל חבויות הציבור. כדי לאפשר לבנק לחזור לשיעור של 20% עם תום תוקף ההוראה קרי, 30 בספטמבר 2020, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד ששיעור החבות לא יעלה על השיעור במועד תום תוקף ההוראה.

בנוסף, ועל מנת לסייע לאותם עסקים ומשקי בית שנקלעו לקשיים תזרימיים באופן לא צפוי, [קבעה](#) המפקחת על הבנקים מכוח סמכותה בחוק, בין היתר, כי הבנקים המסחריים ובנק הדואר ישהו הגבלות על לקוחות ועל חשבון הבנק שלהם בשל שיקים שחזרו עקב היעדר כיסוי, החל מיום 4 במרס 2020, ובהתאם לתקופה הקבועה בחוק.

כמו כן, ובשל הציפיה לגידול ניכר בהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנקים, יחד עם הצורך להגדלת היצע האשראי במשק, [קבעה](#) המפקחת כי יחסי ההון המינימליים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם יופחתו ב-1%, תוך השאיפה כי ההון שישתחרר ישמש למתן אשראי לציבור במידית.

רשות ניירות ערך

בשל המצב, רשות ניירות ערך פרסמה מספר הבהרות לשם הקלה על ניהול עסקי התאגיד באופן רציף. בין ההבהרות, [ציינה](#) הרשות כי לא קיימת מניעה על פי [חוק ניירות ערך תשכ"ח-1968](#) (להלן – "חוק ניירות ערך") וחוק החברות כי תאגידים יקיימו אספות כלליות של בעלי המניות, אספות מחזיקי חוב וישיבות דירקטוריון וועדותיו באמצעי תקשורת שונים ללא נוכחות פיזית בתקופת המגבלות למניעת התפשטות נגיף הקורונה (להלן – "תקופת המגבלות"), ובלבד שכל המשתתפים באסיפה יכולים לשמוע זה את זה בזמן¹. כמו כן, תאגידים שפרסמו דוחות זימוני אספות עובר לתקופת המגבלות, רשאים לעדכן את מקום התכנסות האסיפה לאמצעי תקשורת כאמור.

בנוסף, [ציינה](#) הרשות כי תאגידים מדווחים רשאים להגיש את הדו"ח התקופתי לשנת 2019 עד ליום 30 באפריל 2020, ובתנאי שהודעה על ההחלטה בדבר דחיית פרסום הדוח תפורסם בקרב ציבור המשקיעים. יודגש, חברות הבוחרות ליישם את ההארכה בפרסום הדוח התקופתי, נדרשות לפרסם במועד קבלת ההחלטה בדבר הדחיה דוח מידי למשקיעים בדבר דחיית ההגשה, עד המועד הרגיל או עד יום 31 במרס

¹ ככל והדבר מתאפשר בהתאם לתקנון החברה, ראו לעניין זה סעיפים 101 ו-111 לחוק החברות.

2020, לפי המוקדם מבניהם. על תאגידי אשר צופים להיתקל בקשיים בכל הנוגע לדרישות הדין לגבי פרסום דיווחים מידיים ותקופתיים לפנות בהקדם לסגל הרשות לשם קבלת מענה וסיוע.

בנוגע לרכישות עצמיות והצעות רכש עצמיות על ידי תאגיד בתקופת המגבלות, ובסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2019, [עמדת](#) סגל הרשות היא כי בעת הנוכחית, מקום בו תאגיד מפרסם [דוחות כספיים מקדימים הערוכים בהתאם לעמדת סגל הרשות](#) ובמסגרתם נכללו הנתונים הכספיים העיקריים, יתאפשר ביצוע עסקאות רכישה עצמית על ידי התאגיד, וזאת חרף העובדה כי טרם פורסמו הדוחות הכספיים. בד בבד, על התאגיד לוודא לפני ביצוע העסקאות כי אין בידיו מידע מהותי אחר, בין שצפוי להיכלל בדוח התקופתי שלא במסגרת הדוחות הכספיים ובין שאינו צפוי להיכלל בו. לחלופין, יכול התאגיד לפרסם את המידע כאמור בטרם יבצע את עסקאות הרכישה העצמית.

רשות התחרות

רשות התחרות [פרסמה הבהרות](#) באשר לאופן התנהלות העסקים בצל הקשיים העוברים על ענפי המשק בתקופה מאתגרת זו. להלן עיקרי הדברים:

שיתופי פעולה בין גופים עסקיים

[כללי ההגבלים העסקיים \(פטור סוג למיזמים משותפים \(התשס"ו - 2006\)\)](#) (להלן – "פטור הסוג") נועדו לייצר את המסגרת החוקית לשיתופי פעולה בין גופים עסקיים אשר לא צפויה להיות להם השפעה שלילית על התחרות. הממונה על התחרות הבהירה כי שיתופי פעולה בין גופים עסקיים אשר עומדים בתנאים המפורטים בפטור הסוג, רשאים להתקשר בהסדר, וזאת מבלי לפנות לצורך קבלת היתר או פטור מאת הממונה על התחרות.

בנוסף, ובעקבות העובדה כי מצב החירום מקשה על המשך שגרת ניהול עסקית רצופה, צוין כי שיתוף פעולה בין גופים עסקיים עשוי להבטיח את המשך קיומה של תחרות אפקטיבית בטווח הארוך. משכך, הובהר כי גם שיתופי פעולה בין מתחרים, אשר נדרשים על מנת לאפשר לעסקים להתמודד עם המצוקה שנובעת עקב המשבר, לא ייחשבו כשיתופי פעולה שנועדו להפחית ולמנוע תחרות, ולא ייפסלו בשל כך, בכפוף לעמידה בכל יתר התנאים המפורטים בפטור הסוג. יודגש, כי על גופים עסקיים אשר בכוונתם להתקשר בהסכם שיתוף פעולה מהסוג הנ"ל, מוטלת האחריות לוודא עמידה בכל דרישות החוק, ובכלל זה בתנאים המפורטים בפטור הסוג.

קידום הליכים לקראת עסקאות מיזוג

[פרק המיזוגים בחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988](#) אוסר על חברות מתמזגות אשר נדרשות לאישור הממונה למיזוג, לבצע כל פעולה העולה לכדי ביצוע של עסקת המיזוג, בטרם תתקבל הסכמת הממונה לכך. צוין כי במצב החירום, תקופת הביניים שבין הגעה להסכמה למיזוג לבין קבלת אישור הממונה לבצע את המיזוג, עשויה להיות רגישה ולגרום לנזקים בלתי הפיכים עבור עסקים המבקשים להתמזג. לכן, רשות התחרות תאפשר לצדדים אשר הגישו הודעת מיזוג, או שבכוונתם להגיש הודעת מיזוג, לפנות אליה במטרה למצוא פתרונות עבור תקופת הביניים, ככל שניתן, וזאת עד לקבלת החלטת הממונה בנושא.

דחיית המועד האחרון להעברת דיווח שנתי לרשות התחרות לפי חוק המזון

[חוק קידום התחרות בענף המזון, תשע"ד-2014](#) (להלן – "חוק המזון") [ותקנות קידום התחרות בענף המזון \(דיווח של ספקים גדולים ושל קמעונאים גדולים\)](#), תשע"ד-2014 (להלן – "תקנות הדיווח") קובעים כי על ספק גדול וקמעונאי גדול, כהגדרתם בחוק המזון, לדווח לממונה אחת לשנה, את המידע המפורט בחוק

המזון ובתקנות הדיווח (להלן – "הדיווח השנתי"). בהתאם לתקנות הדיווח, יש להעביר את הדיווח השנתי עד ליום 31 במרס, כל שנה. נוכח הנסיבות החריגות והבלתי צפויות שמביא משבר הקורונה בישראל ובעולם, הממונה תאפשר להגיש את הדיווח השנתי עד ליום 30 באפריל 2020.

רשות המיסים

החלטת מיסוי שפרסמה רשות המיסים מאפשרת באופן זמני, החל מיום 1 במרס 2020 ועד ליום 31 במאי 2020, לכלול בדוח התקופתי למע"מ ולנכות מס תשומות גם בהסתמך על חשבונית מס שנסרקה ונשלחה בדואר אלקטרוני ללא חתימה דיגיטלית, ומבלי להמתין להגעתה הפיזית של חשבונית המס לידי העוסק, כפוף לעמידה בתנאים מסוימים. זאת, בכדי להקל על עסקים אשר אינם מצוידים באמצעים טכנולוגיים מתאימים, ומתקשים לעמוד בדרישות הרגילות לאור תקופת המגבלות. בנוסף, הודיעה רשות המיסים כי מתוך רצון לסייע לעסקים בישראל, ולאור המצוקה התזרימית אליה נקלעו עסקים רבים, ביצעה רשות המיסים מהלך מרכז במערכי מס הכנסה ומע"מ, אשר במסגרתו, ישוחררו החזרי מס לנישומים עקב גביית יתר מצד המדינה, בהיקף של כמיליארד שקלים בקירוב.

למידע נוסף ויצירת קשר:

אמיר עסלי, שותף

ראש מחלקת שוק ההון

טל: 03-5670868

Amir.Assali@s-horowitz.co.il

אהרון (אנטוני) בלור, שותף

ראש מחלקת עסקאות

טל: 03-5670631

aharonb@s-horowitz.co.il

ליאור נוימן, שותף

ראש מחלקת מיסים

טל: 03-5670838

leorn@s-horowitz.co.il

חגי דורון, שותף

ראש מחלקת דיני תחרות

טל: 03-5670614

hagaid@s-horowitz.co.il